

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Csütörtök
1927 február 17.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA
12
FILLÉR.

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 36 Pengő, 1/4 évre 18 Pengő, 1/8 évre 9 Pengő, 1 óra 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 38. szám.

Keserves sirámok

felhöznek a parlament fajvédő padsoraiból a kormánypart felé. Borbély Maczky Emil, a fajvédő miskolci követ jajongta ma bus panaszát a pótválasztások atrocitásairól és fájdalmas mondataihoz Gömbös Gyula fujta a kesergő közbeszólásokat. Épületes jelenet volt, amint Gömbösék az izgalomtól kipirulva, lelkük egész hevével és hangjuk teljes terjedelmével szapulják a kormányt, mert a pótválasztásokon hatósági közegek fajvédő kortesekkel szemben erőszakosságokra vetemednek, befolyásolják a közvéleményt és útját állják az akarat szabad megnyilvánulásának.

Borbély Maczky Emil tehát a választások tisztaságát, szabadságát követeli és Gömbös Gyula hozzájárult ehhez a követeléshez. És nem indultak meg a hegyek és nem léptek ki medreikből a folyások és nem nyílt meg a föld és nem szakadt le a mennyboltozat. Igenis, Gömbös Gyula társaságával együtt a tiszta választásokért hadakozik és fel vannak háborodva azon, hogy a kormány nem biztosítja azokat az előfeltételeket, amelyek nélkül a választás a kormány kinevezési aktusává degradálódik.

Ezt is meg kellett értnünk. Most volna okunk a kárörömrre, ha a kárörömet többre becsülnénk az igazságnál. Most fülébe suglatnánk a volt vezérkari tisztnek, aki 1922-ben művészi tökélytel borongoltatta le az ellenzékét, mint a kormánypart legfőbb választási Napoleonja, hogy ne siránkozzon, legyen benne legalább önértzet, hiszen nem történik egyéb a fajvédő jelöltekkel 1927-ben, mint ami a baloldali ellenzék jelöltjeivel történt 1922-ben. Nem kétséges, hogy a magyar parlamentarizmus történelmének nem épen a legényesebb oldalaira került 1922-es választások története és ennek során megemlíti majd azt is a krónika, hogy 1922-ben Gömbös Gyula minden lehető és lehetetlen eszközt felhasznált arra, hogy meghamisítsa a közvéleményt annak a pártnak az érdekében, amely párt most, 1927-ben Gömbös Gyula hívei ellen küzd Gömbös Gyula régi bevált fegyvereivel.

Ismételjük, volna alapunk a kárörvendezésre, de mégsem teszünk, mert az igazság nekünk fontosabb az olcsó kárörömnél; az igazság pedig ebben az esetben — Gömbösék mellett szól. Igazuk van Gömbösöknek, amikor tiszta választást, pártatlan hatósági közegeket és a választási terror kizusztítását követelik. Igazat mondott Borbély Maczky Emil, amikor kijelentette, hogy nem lehet sulya egy olyan képviselő szavának, aki csak az erőszak segítségével vergődött a parlamentben. Igazuk van a fajvédőknek, hogy a választási erőszakosságok intézői-

nek és végrehajtóinak törvényes felelősségrevonását követelik.

A Gömbösök igazsága ebben az esetben a mi igazságunk is, csak-hogy a tiszta választás követelése a Gömbösök szájából sulytalanul és groteszkül hangzik. És ez az eset! szolgáljon tanulságul az erő-

A kultuszminiszter az Ádám-üggyel kapcsolatban fellejtette a bizalmi kérdést

Kinevezték az Ádám-klinika személyzetét és fegyelmiileg felelősségre vonják az Ádám-féle levelet aláírt kórházi orvosokat

Budapest, február 16. Negyed-tizenegy órákor a folyosókon alig volt néhány képviselő. Puky Endre azonban a képviselők számára való tekintet nélkül, már féltizenegy órákor besietett az ülésterembe, hogy az ülést megnyissa.

Fábián Béla átkiallott a jobb-oldal felé:

— A kormánypart már megint teljes számban távol van!
Podmaniczky Endre báró így válaszolt:

— Na, újra baj van? Hol az ellenzék?

A szélső baloldalon erre a kihívó közbeszólásra nagy felháborodással feleltek:

— *Kiirtottak bennünket!* — válaszolták.

A gyöngyösi választási atrocitások

Borbély-Maczky Emil napirend előtt a gyöngyösi választókerületben előfordult visszaéléseket tette szóvá. Amikor ő 1922-ben két vármegye főispánja volt, az akkori választáson egyetlen pofon sem csattant el.

Várnai Dániel: Csak néhány munkás fejét törték be!

Borbély-Maczky Emil ezután felolvassa azt a jegyzőkönyvet, amelyet egy gyöngyösi ügyvédi irodában Klepetz Imre kiskgazdáról vétek föl tanuk jelenlétében. A jegyzőkönyv szerint

a kiskgazdát minden ok nélkül bevitték a csendőrszobába, ott lehúzták a csizmáját, talpát botokkal verték, majd később többször megpofozták és a csendőrök csizmasarokkal jobblábfejét teljes erővel rugdosták.

Fábián Béla: Ez a nyilvános szavazás. Ezért nem lehet Magyarországon fellépni! Ez a kormánypart sikerének a titka!

Szeitovszky Béla belügyminiszter: Ez az állítólagos eset nincs semmiféle összefüggésben a választási kampánnyal. A gyöngyösi őrzőjárat Gyöngyöshalászi községben egy épülő házból látta kilépni Klepetz Mihályt, aki igen gyanúsán viselkedett. A csendőrorjárat felszólította, hogy igazolja magát, a kiskgazda azonban renitens magatartást tanúsított. Fenyegetően

szak-politika magyar híveinek, mert kiderül belőle, hogy minden botnak két vége van és aki bottal csinál politikát, az sohase hagyja ki a számítást, hogy a botnak az a bizonyos másik vége előbb-utóbb szoros összeköttetésbe kerülhet a saját hátával.

viselkedett, úgyhogy a csendőrök kénytelenek voltak szuronyt szerezni.

Rothenstein Mór: Szegény csendőrök!

Szeitovszky Béla belügyminiszter: A renitens embert bevitték az őrségre...

Gömbös Gyula: Mi lesz azzal, aki a hivatalos hatalmával visszaélt? (Nagy zaj.)

Szeitovszky Béla: Az orvosi látogatásban semmi nyoma sincs annak, hogy bármiféle sérülést találtak volna a talpán. Ami a többi sérülést illeti, ezeket akkor szerezte, amikor a csendőrség üldözöbe vette és szaladás közben elesett.

Gömbös Gyula (éles hangon): Ez kérem vice!

Fábián Béla: Ez a nyílt szavazás!

Malasits Géza: A szuronyok és a tehének választása!

Az adócsökkentési javaslat vitájában Várnai Dániel volt az első felszólaló. Ebben a javaslatban nem talál semmiféle csökkentési tendenciát, kivéve a földadót.

Az adókulcsokat ugyan leszállították, de ugyanakkor felemelték az adóalapot. A házbéradó két éven belül háromszorosra lesz a földadónak. Az egyenesadó és a közvetett adó között aránytalanul nagy az eltulodás. A javaslat antiszociális és igazságtalan.

Egy városi szatéc százalékban ugyanannyi adót fizet, mint egy ötezerholdas földbirtokos.

A kisember és a munkásság részére is ugyanazt a védelmet követeli, mint amilyenben a kisbirtok részesül. A javaslatot nem fogadja el.

Beck Lajos: A pénztárainkban a heverő kölcsönrel olyan vércsapolást végeztünk magángazdaságunkban, amelyet mindmáig nem tudunk kiheverni. Ne felejtse el a pénzügyminiszter ur azt a tervet, amelyet Luther német kancellár hangoztatott: „mit ér, ha az államkincstár telve van és a magánosok zsebe egyre üresebb lesz.”

Ha a pénzügyi kormány vállalta az erkölcsi felelősséget a jelentékeny adóemeléért, legyen erkölcsi bátorsága felelősséget vállalni az

adómérséklésért is. A javaslatot elfogadja.

Propper Sándor: A mult nemzetgyűlésen az ellenzék kortesjavaslainak mondotta ezt a törvényjavaslatot és az események teljesen igazolták az ellenzékét.

Teljessé akarják tenni az eddigi burkolt fasizmust.

Ez a javaslat semmi egyéb, mint láncszeme annak a tendenciának, amely megfosztotta az országot minden szabadságjogától. Az 1918 októberi forradalom adta vissza a szabadságjogok egy részét.

Propper szavaira a jobboldalon óriási lármá tör ki. A képviselők felállnak helyeikről és csapkodják az asztalt.

— Szégyen gyalázat illet mondan!

Propper Sándor: Az 1918-iki forradalom a háború következménye volt.

Farkas Géza (Propper felé): Nem igaz! Az izgatások következménye volt! (Óriási zaj.)

Propper Sándor:

Nekem jogom van az 1918 októberi eseményeket dicsérni, aki akkor passzív katonája voltam az eseményeknek. Ezzel szemben odaát önök közül igen sokan voltak, akik ott tolongtak és esengtek az akkori kormány hegyeiért.

(A szociáldemokrata párt tagjai felállva tapsolnak Proppernek.) Amennyiben az új képviselő urak kíváncsiak, a legközelebbi alkalommal felolvasom mindazon egypárti korifeusok és vezetőpolitikuskok neveit, akik résztvettek az októberi eseményekben. (Nagy zaj.) Ova inti a kormányt attól, hogy az önkormányzatot megsemmisítse, mivel még történhetnek olyan események, amelyek szükségessé teszik a törvényhatóságok létezését. A javaslatot nem fogadja el. (Taps a baloldalon.)

Huszár Károly elnök ezután napirendi indítványt tesz.

Csilléry András azzal kezdi interpellációját, hogy az Ádám-ügy nemcsak az orvosi fakultás ügye, hanem a Pázmány Péter tudományegyetem autonómiájának vértébe és husába is belevág. A vidéki egyetemek siettek csatlakozni a Pázmány-egyetem mozgalmához és ők is tiltakoztak Ádám kinevezése ellen.

Klebelberg Kunó gróf kultuszminiszter ingerülten kiáltja Csilléri felé:

— *Nem siettek, nem tiltakoztak!*

Csilléri András: Ne csodálkozzék a kormány, ha az egyetemi hallgatóság szolidáris.

Podmaniczky Endre báró: Igenis, csodálkozzunk! Nem járja, amit csinálnak!

Csilléri András:

A tanári kar ugyanazt akarja, amit az ifjuság.

Arra törekednek, hogy tudomá-

nyos szempontból megfelelő professzort kapjon az egyetem.

Rassay Károly: Olyant, akinek az apja legalább egyetemi tanár volt. (Gunyos derűtség a baloldalon.)

Csilléri András ezután részletesen fejtegeti, hogy a Pázmány Péter egyetemnek autonómiája van. Felolvassa az egyetem szervezeti szabályzatát.

Klebsberg kultuszminiszter válaszol az Adám-ügyben elhangzott interpellációkra

Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszter: Három kérdésről van itt szó. Az első egy szervezeti kérdés: az egyetemi autonómia határának és körének kérdése. A második egy tudományos kérdés: Adám professzor urnak tudományos jelentősége. A harmadik ismét egy szervezeti kérdés.

az ifjúság magatartásával kapcsolatban a Turul Bajtársi Szövetség szervezetének a kérdése.

A kultuszminiszter ezután német példákra hivatkozva bizonyította, hogy az autonómia nem terjedhet ki a kormány egyetemi tanári kinevezésének jogaira. A dolog természetétől folyik, hogy a miniszterek meghallgatják az illető fakultást, a kezük azonban nincs megkötve. Legfeljebb forradalmi magyarázattal lehet megtagadni a kormány eljárását.

Fölvetem a bizalmi kérdést, nem vagyunk forradalomban, az alkotmányos törvényhozás döntson, hogy helyesen jártam-e el.

Ha nem adja meg a Ház a bizalmat, elhagyom a helyemet. De ha ezt a bizalmat megkapom, akkor egy testület nem jelentheti ki nekem, hogy: ne pozvolim. A budapesti egyetemet a tanács képviseli, ez pedig arra az alapszóra helyezkedett, hogy itt alkotmányosan ellenjegyzett államfői ténnyel van szó, melynek minden körülmények között érvényt kell szerezni és érvényt is szereztem.

Mikor láttam, hogy bonyolodnak a dolgok, határidőhöz szabott felhívást intéztem az egyetemi tanácshoz, hogy juttassa Adám tanárt a rendkívüli tanároknak járó jogok teljességéhez. Annál a viszonynál fogva is, amelyben én tudományos működésemmel fogva állok az egyetem tanáraival,

eleve ki volt zárva, hogy ez a kérdés elmérgesedjék.

Fábián Béla: Ez a kérdés még nem mérgesedett el?

Bethlen István gróf: Némelyek szeretnék lá elmérgesedni!

Klebsberg Kunó gróf: A tanács felhívást intézett az orvosi karhoz, hogy Adám Lajos professzorral kapcsolatos köteleességét vonakodás nélkül teljesítse. Ekkor következett be, hogy

az orvostudományi dékánnal szemben bizalmatlanság nyilvánult meg, ami miatt a dékán lemondott.

— Január 31-én pedig az egyetemi tanács úgy határozott, hogy a meg nem felelő orvostudományi határozatot felfüggeszti, az orvosi karhoz tanácsbíztost küld ki erre a feladatra a prorektort, Szentmiklóssy Márton kéri fel. A tanácsbíztos kar ülést hívott össze, erre meghívta Adám professzort is és számára szabályszerűen szigorlatokat is kiírt. Maradt hátra a tudományos segédszemélyzet beosztása, amit az orvosi kar szintén megtagadott. Erre vonatkozóan az egyetemi tanács dr. Szabó Vince és dr. Félinger Sándor orvosokat asszisztensekké, többeket műorvosokká, illetve letételeken asszisztensekké nevezett ki Adám Lajos professzor mellé. Az egyetemi tanácsnak ezt a határozatát én a tegnapi nap folyamán a magam részéről megerősítettem és így Adám Lajos professzor számára a tegnapi naptól kezdve klinikájában egyetemi tanácsbíztos határozat

Rassay Károly:
Hol van benne a Turul Szövetség? (Derűtség.)

Csilléri András: Az ifjúság ebből a kinevezésből azt látja, hogy itt nem a tehetség, hanem csakis a protekció érvényesül. (Zaj és ellenmondás.)

Klebsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter szólal fel.

által, tehát autonómia sértés nélkül rendelkezésére áll az a klinikai segédszemélyzet, amely minden rendkívüli egyetemi tanárt megillet.

Adám professzor a tegnapi napon rendkívüli tanári jogainak tényleges birtokába lépett.

A bajtársi szövetség határozati javaslatát két végzett orvos írta alá.

Ha az orvosok politikát visznek az ifjúság közé, olyan helyzetet teremthetnek, ami az egyetem bezárását vonja maga után.

Égésztelen állapot, ha az egyetemen kívül állók vezérelhetnek az egyetemi ifjúságnak, ebből az következik, hogy az egyetemi hallgatók elbuknak a szemesztereken és a szülők fizetnek...

A kultuszminiszter beszéde további során kijelentette, hogy a bajtársi szövetségek alapszabályait módosítani fogják.

Felkiáltások a baloldalon: Kicsit későn!

Majd közölte a kultuszminiszter, hogy az Adám professzorhoz intézett levél meg nem engedhető kitételei miatt eljárás indul Szende tanár ellen, valamint dr. Velcsos ellen is, aki fővárosi kórházi orvos.

A sajtóban ellenszenv csendül ki az ifjúsággal szemben.

Ez a sajtó arra próbál tüzelni, — csak próbál, mert eredményt elérni úgysem fog, — hogy mi a bosszu megtorló erejével lépünk fel az ifjúsággal szemben. Ilyen szerepre magyar kultuszminiszter nem fog vállalkozni.

Az utolsó mondatokat valósággal kiabálta a kultuszminiszter, mire a kormánypárton élénken megtapsolták. A baloldaltól ezeket kiáltották feléje:

— A Turullal kiegyezett a végén!

Pakots József viszonzása

Pakots József: Konstatálom, hogy a miniszter ur, aki beszédéből ki akarta zárni a politikumot, beszéde végén politikumot kevert az ügybe. Az ifjúság magatartásához nagyban hozzájárult a miniszter ur bizonytalan magatartása. Ez vezetett arra is, hogy

az egyetemi ifjúságot sikerült felbujtani és egy klikk szolgálatába állítani, amint ezt maga a miniszter ur megállapította.

Attól félek, hogy a miniszter ur hiába erősködik a miniszteri székből, kint nagyobb erővel fognak fellépni azok, akik eddig is mozgatták ezt az ügyet. Hallottunk egyes professzorok kijelentéseiről, amelyek szerint akármilyen történik, Adám professzor nem fog tanítani az egyetemen, inkább megbuktatják a minisztert.

Felkiáltások a jobboldalon: Ohó, ohó!

Klebsberg Kunó gróf: Allok elébe!

Pakots József: Sajnos, tapasztaltuk, hogy az egyetem orvostudományi fakultása professzorainak egy része

fajbiológiai világnézetet hirdet.

Kontra Aladár egy közbeszólására Pakots visszavágja:

— En sem kérdem, hogy más professzoroknak ez volt-e a nevük, mert nem akarok illojális lenni.

Rothenstein Mór: Hogy hívták Csillérit azelőtt?

Csilléri András: Mindig Csilléri voltam!

Kontra Aladár: Rothenstein Móricnak ezelőtt sem hívták!

Csilléri és Borbély-Macky egy-szerre kiáltják: Móricka tévedett!

Pakots József: Ajjám professzor-nak még a nagyapját is Adámnak hívták.

Itt mégis felekezetieskedési szempontok akarnak érvényesülni. Nagy tiltakozás támad erre a kormánypárton.

— Ahá! Ahá! — hangzanak a felkiáltások.

Pakots József tudomásul veszi a kultuszminiszter válaszát.

Csilléri András: Teljes megnyug-

Tizenkét nappal elhalasztották a döntést az üzletvezetőségi palota helye ügyében

Megírtuk, hogy Debrecen városa és a Máv. üzletvezetőség, valamint a helyi érdekű vasutak igazgatósága már elvileg megegyeztek az új debreceni üzletvezetőségi palota ügyében. Magoss György dr. főgyarmester most értekezletre hívta egybe az érdekelteket az építési bizottság ülésének keretében. Megjelentek az értekezleten Balás Károly Máv. üzletigazgató és Gál Samu, a helyi érdekű vasutak igazgatója is.

Az értekezlet megnyitása után Boros József tb. tanácsnok műszaki tanácsos előadta, hogy

a debreceni Máv. üzletvezetőségnek 1927. május 1-én ki kell költöznie a Tisza-palotában birt helyiségeiből,

mert ezeknek a bérletét a Tisza-család jogi képviselője felmondta. E felmondás következtében az üzletvezetőséget az a veszély fenyegeti, hogy május 1-ével helység nélkül marad. Az üzletvezetőséggel folytatott tárgyalások során merült fel az az eszme, amely különben már régi kelte, hogy a város építse fel az üzletvezetőségi palotát, amelynek használatáért azután az üzletvezetőség bért fizet és a várossal hosszabb lejáratu bérleti szerződést köt. Magoss György dr. főgyarmester tárgyalásai után a városi tanács is foglalkozott a kérdéssel és

hajlandónak nyilatkozott az üzletvezetőségi palota felépítésére, ha évente esedékes annuitását bér címén.

Egyben tervbe vették azt is, hogy az új üzletvezetőségi palotában helyet kapnának a debreceni helyi vasutak igazgatóságai, amelyeknek a jelenleg birt épületből és telepükről ki kell költöznök egy éven belül, részben a velük fennálló szerződés, másrészt a városi törvényhatósági bizottság közgyűlésének határozata szerint. A városi tanács a hely kérdésében azt az álláspontot foglalta el, hogy

az üzletvezetőség palotáját a Petőfi téren kell felépíteni.

Nem döntött azonban a telek kijelölése kérdésében, mert a Petőfi téren való építkezéshez két megoldás kínálkozik. Az egyik megoldás az lenne, hogy az üzletvezetőségi palota a mai népkert helyén épülne fel, másik pedig az, hogy az új palotát

vás nincs ebben a kérdésben. Ott van a hiba, hogy a miniszter éppen azt nevezte ki, akit a tanári testület nem hozott javaslatba.

Bethlen István gróf miniszterelnök itt halkán közbeszólt, alig lehet érteni, hogy mit mond:

— **Gyermekeit vele operáltatta és mégis ellene szavaz!**

Csilléri András: Sajnálja, hogy a miniszter egyesek ellen az ifjúság levele kapcsán eljárást indított. Ezért a levélért Adám polgári uton szeretne volna magának elégtételt. (Derűtség.) A választ tisztelettel nem veszem tudomásul.

Berky Gyula, a kerszténypártra mutalva, amelynek tagjai már étávoztak, a következőket mondja:

— **Hétlőn ellenzék, kedden kormánypárt.**

A Ház csaknem egyhangulag tudomásul vette a kultuszminiszternek Csilléri interpellációjára adott válaszát.

Az ülés három óra után ért véget.

azon a területen építenék fel, amely a DHEV igazgatóságának mai épületétől az Ispotályig terjed és amelyen ma a DHEV igazgatósági épülete, valamint a DHEV különböző létesítményei állanak.

Az első megoldás azt az előnyt nyújtja, hogy a népkert helyén az új üzletvezetőségi palotát azonnal fel lehetne építeni, míg az Ispotályig terjedő építkezés megkezdése hosszabb időt venne igénybe, mivel onnan előbb a DHEV létesítményeit ki kellene telepíteni és azokat máshol kellene elhelyezni. Viszont ezt a megoldást városszépítési és egyéb szempontok erősen ajánlják még annak árán is, hogy itt az építkezéssel várni kell.

Magoss György dr. főgyarmester azt kérdezi, hogy vajjon a DHEV nem költözhetne e ki jelenlegi telepéről a megállapított évi határidő előtt, például már augusztusban, vagy pedig az üzletvezetőség nem hosszabbíthatná-e meg a Tisza-családdal szerződését egy esetleg két évre is, amely esetben a kedvező megoldás szerint az üzletvezetőségi palotát nem a Népkertben, hanem a DHEV mai telepein lehetne felépíteni.

Balás Károly üzletigazgató erre vonatkozóan kijelentette, hogy a debreceni járásbírósaág ítélete szerint

az üzletvezetőségnek május 1-én ki kell költöznie a Tisza-palotából.

Mivel a végső döntés az országos lakásügyi miniszter kezében van, talán bizonyos ideig még lehetne a jelenlegi helyiségekben megmaradni, azonban annak dacára, hogy megkísérli a Tisza-családdal a meghosszabbításra vonatkozóan megállapodásra jutni, mivel ez csak rövid időre szólhat, szeretné ha az üzletvezetőség palotájának felépítése minél előbb megkezdődne. Ezért

aggodalmasnak tartja, hogy a DHEV által elfoglalt területen építsenek

mert ez a terv hosszú időre elhalasztaná az építés megkezdését, míg viszont az ha a Népkert helyére építenék az üzletvezetőségi palotát, nem esne tulságosan a város szépítés terhére és azzal a nagy előnnyel járna, hogy az építést már a tavasszal vagy legkésőbb a nyár elején meg lehetne kezdeni.

Gál Samu a DHEV igazgatója

teljesen lehetetlennek tartja, hogy mostani telepüket úgy kiüríthesék, hogy annak a helyén már szeptemberben az építkezéseket meg lehessen kezdeni

A DHEV a legnagyobb készséggel

Állandóan frissen márciusi részvény sör és kitűnő csapolt dupla zóna reggeli
ujjonnan megnyílt
kényelmesen berendezett földszinti étteremben kapható.
Diósi, Plac ucca 42. Pannonia étterem.

üríti ki mai telepeit különösen ha az új üzletvezetőségi palotában helyet kap, azonban a kiűrités hosszabb időt vesz igénybe.

Kölcsey Sándor dr. tb. városi főügyész szerint tekintettel arra, hogy a Máv üzletvezetőségi palotát legalább száz évre építik,

nem lenne szabad eltekinteni a városi szépitési szempontoktól és ezért nem kellene a Népkert helyére építeni. A város amúgy is nagyon szegény terekben és ezért nagyon meg kell fontolni, hogy egy terület megsemmisítsünk és azt beépítsük. Azt kéri, hogy az építést inkább halasszák el egy évvel, de a város szépitési szempontokat ne eljtsék el.

Balás Károly üzletigazgató megjegyezte, hogy a halogatás nagyon káros következményekkel járhat, mert

ha az építkezés megindítását, különféle komplikációk hátráltatják, igen könnyen ismét szóba kerülhet a debreceni üzletvezetőség feloszlata, amit a takarékosági bizottság a legnagyobb határozottsággal sürget és aminek gondolatával már a minisztertanács is foglalkozott. Azt már ugyanis elhatározta a kormány, hogy az üzletvezetőségek számát négyre csökkenti. Tehát nagyon ügyelni kell, hogy ne a debreceni üzletvezetőség legyen az, amelyet megszüntetnek vagy feloszlataknak.

Magoss György dr. polgármester: Epen ezek a szempontok vezetnek engem is abban, hogy az üzletvezetőség építését mielőbb meg kell kezdeni.

Balás Károly üzletigazgató erre egy közvetítő ajánlatot tett. Mivel — mondotta — látja, hogy a bizottság egy tekintélyes része amellet nyilatkozott, hogy az új üzletvezetőségi palota a DHEV mai telepén létesüljön, amivel pedig az üzletvezetőség palotájának építése feltétlenül halasztást szenvedne,

ő tárgyalásokat kezd a Tisza családdal, hogy milyen feltételek mellett hajlandó a Tisza-palota bérletét két évre meghosszabbítani

és így az üzletvezetőség jelenlegi helyén még két évre megmaradhatna. E tárgyalások eredményéről 10—12 napon belül jelentést tesz és a tárgyalások eredményének ismeretében az építési bizottság azután véglegesen határozhat a telek kérdésében, hogy az új üzletvezetőségi palota a Népkertben, vagy pedig a DHEV telepein létesüljön-e.

Az építési bizottság egyhanguan elfogadta ezt az ajánlatot, amelynek alapján 12 nap múlva ül össze döntésre. Ha az üzletigazgató tárgyalásai nem járnak eredménnyel, akkor természetesen a Népkert mellett, ha eredménnyel járnak, akkor a DHEV telepei mellett fognak dönteni.

Elfogták a hentesüzlet belőrőjét

Megirtuk, hogy a Péterfia uccai Gombos-féle hentesüzletbe hétfőn belörték és ellopják a pénztárból a napi bevételt, 700,000 koronát.

A rendőrség sikeres kutatás után elfogta a belőrőt Sinka János 23 éves állás nélküli szabóságged személyében. Sinka beismerte a lopást és azt adta elő, hogy azért lopott, mert nem volt mit ennie és a fehérnemű is lefoszlott a testéről. A pénzt elköltötte élelemre és fehérneműre. Beismerte még azt is, hogy a Dégenfeld téren egy szekérről lelopott egy pokrócot.

A tolvaj szabóságged átadták az ügyésznek.

Grünfeld S.
angol és franci. női divatterme
Péterfia-u. 19.

Lopási pör a csinos borju miatt

A debreceni törvényszék Serlytanácsa szerdán délelőtt vonta felelősségre Medvés Szabó Gábor alsóőzsai földmivest, akit azzal vádolt az ügyész, hogy az alsóőzsai határban el akarta lopni Sinai Bálint gazdálkodó borját.

A tárgyaláson Sinai elmondta, hogy Medvés Szabó már oldozta a borju köteleit, amikor észrevette és elzavarta. Medvés Szabó Gábor tagadta, hogy a borjut el akarta

volna lopni, csupán azért ment a fához kötözött borjuhoz, hogy megsimogassa.

— Nagyon csinos borju volt — mondta — és megveregettem a nyakát. Ennyi volt az egész. Nem akartam én lopni!

A bizonyítási eljárás során nem is nyert igazolást a lopási szándék és így a bíróság felmentette Medvés Szabó Gábor a vád alól.

A nyilastelepi merénylőt gyanúsítják a Péterfia uccai trafikoszó meggyilkolásával

Csehák Gyula a Péterfia uccal gyilkosság százharminckettedik gyanúsítottja

A debreceni rendőrség, mint megírtuk, elfogta Csehák Gyula 23 éves műszerész, aki a Nyilastelepen leütötte és kirabolta a Márton Kálmán uccai postahivatal kézbesítő leányát és elrabolt tőle 120 pengőt. A rendőrség lefolytatta a nyomozást és átadta az ügyésznek Csehák Gyulát, aki beismerte, hogy egy alumínium ruddal ő ütötte le és rabolta ki a postai kézbesítő leányt.

A nyomozás során felmerült az a gyanu, hogy a Péterfia uccai trafikgyilkosságot is ő követte el.

A leütés módja ugyanaz volt és a Révész Olga fején talált halálközösek is olyan méretű alumínium-

rud ütésre emlékeztetnek, mint ennek a rudnak az út.se, amellyel a postai kézbesítő leányt leütötte.

A rendőrség részletes kihallgatást eszközölt, felvonultattak egy sereg tanut, de ezideig még nem sikerült bizonyítani a bűnösséget.

Csehák Gyula bár alibit nem tud bizonyítani, határozottan tagadja a péterfia uccai gyilkosságot.

A rendőrség tovább folytatja az ügyben a nyomozást és a jelek szerint Csehák Gyula marad a Péterfia uccai gyilkosság százharminckettedik gyanúsítottja.

Az olaszlisztkai pénzhamisítás egyik vádlottját felmentette a budapesti törvényszék

A Debrecenből elővezetett Friedländer és Weingarten igazalmas szembesítése

Budapest, február 16. A budapesti büntető törvényszék Mayer Fülöp dr. tanácselnök vezetésével a mai napra tűzte ki annak a bűnpernek a főtárgyalását, amely szoros kapcsolatban áll az úgynevezett olaszlisztkai milliós bankjegyek pénzhamisítási ügyével.

A budapesti főtárgyalás vádlottja Halpert (Hamos) Ernő alkalmazás nélküli magánhivatalnok,

akik még tavaly, április végén tartóztattak le és azóta vizsgálati fogságban ül.

Az ügyész hamis pénz forgalombahozásának büntetével vádolja azon az alapon, mert Halpert Ernő is tagja volt annak a pénzhamisító társaságnak, amely 1925. év nyarán az egymillió alampjegyek hamisításával foglalkozott.

Először Hamos Ernő vádlott állott a bíróság elé. A következőképen védekezett:

— Nem érzem magam bűnösnek, hamis pénzt én soha nem hoztam forgalomba. Amíg a fogházban ültem, sokat löprengtem afölött, hogy mi vihette rá Weingarten arra, hogy éppen engem választott ki, hogy berántson a bajba.

Az elnök most Friedländer Frigyeszt szólítja be, hogy tanuképpen kihallgassa.

Friedländer Frigyeszt fogházörök hozták fel Debrecenből a mai tárgyalásra.

Személyi adataira vonatkozó kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy Debrecenben a törvényszék hat évi fogházra ítélte pénzhamisítás miatt. Ezután így folytatta vallomását:

— 1925 nyarán találkoztam Weingartennel. Elpanaszoltam, hogy rosszul megy a sorom, mire ő felajánlotta, hogy hamis milliókat ad nekem. Azt is megmondta, hogy valami Hámos, vagy Halmos, vagy Hantos nevű embertől kapja a hamis milliókat. Én Halmost sohasem láttam, nem is ismerem, csak a tárgyaláson láttam először.

Ezután következett Weingarten Jeromosnak tanukénti kihallgatása.

Őt is, mint Friedländer Frigyeszt szuronyos fogházör kísérte be a tárgyalóterembe. Semmit sem akar tudni az egész esetről. Személyi adatainak előadása során azt mondja, hogy kereskedő, kiadási eljárás után került Bécsből az igazságszolgáltatás kezére.

Ezután a tanácselnök szembesíti Weingarten Friedländerrel.

Farkasszemű néznek egymással és Friedländer hangosan mondja Weingartennek:

— Igenis, te 1925 nyarán, amikor én arról panaszkodtam, hogy rosszul megy a dolgom, felajánlottad, hogy szerzel nekem hamis milliókat.

— Hazugság, nem igaz, erről sohasem beszéltünk — vág vissza igaztalan Weingarten.

— Nem hazugság, igazat mondom, még arról is beszéltünk, hogy nem fogom forgalomba hozni a hamis milliókat, hanem kölcsönként kérék azokra.

— Nem igaz, hazugság, — mondja újból Weingarten, aki a szembesítés után elmondja, hogy

A serdülő ifjúságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikákon a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Bécsben fogták el a detektívek, kizsárolták, éhezettették, napokon keresztül csak sós heringet adtak neki enni, vizet azonban nem és kényszerítették, hogy bevallja, hogy ő adta Friedländernek a hamis milliókat.

A bíróság ezután kihallgatja Schnell József detektívet, akit Bécsbe küldött a rendőrség, hogy Weingarten hazahozza. A detektív elmondotta, hogy Weingarten mindent beismert Bécsben. Ő nem tud arról semmit, hogy Weingarten a bécsi rendőrségen bántalmazták volna.

A perbeszédnek befejeztével a bíróság felmentette Hámost

az ellene emelt vád alól azzal az indoklással, hogy egyetlen terhelő adat ellene Weingartennek Bécsben tett, de most visszavont terhelő vallomása, amit meggyőző bizonyítéknak, olyannak, amire marasztaló ítélet alapítani lehet, elfogadni nem lehet.

Vadászati és madárvédelmi előadássorozat Debrecenben

A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület az intelligens magyar vadászközönség és a madárvilág élete iránt érdeklődő műveltségű közönség okulására és szórakoztatására tanulságos és érdekes előadásokat fog rendezni a ref. főgimnázium természetrajzi termében.

Dr. Nagy Jenő, az Egyesület ügyvezető alelnöke, a kiváló ornithológus tartja az első előadást február 21-én, melynek tanulságos voltát nagyban fogja emelni az a körülmény, hogy a közönség elsőrendűen kitömött példányokban szemlélheti majd az ismertett madarakat. Debrecen város nagyszámú vadászainak módjában lesz az előadások által ismereteket kibővíteni, mert illő, hogy minden igazi vadászember alaposan ismerje azokat az állatokat, melyek vadászterületen minduntalan eleje bukkannak és kell, hogy tisztában legyen azzal, melyek a káros, tehát pusztítandó és melyek a védelemre szoruló hasznos madarak.

A ragadozó madarakról szóló előadás után sorra jönnek az uszó-, gázló- és futómadarak, továbbá a tyúk- és galambfélék. Az előadások ingyenesek lesznek. Terv szerint minden hétfőn d. u. 6 órakor a ref. főgimnázium természetrajzi termében fognak megtartani.

SPIRA és BEREGI

BUDAPEST DEBRECEN

Báli ujdonságai

szenczációnak!

Adóügyi és számtartási tanfolyam Debrecenben

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara gazda és haszonbérő érdekeltiségeinek régi kívánságát hozza teljesülésbe most, amikor elhatározta, hogy február 23—26. napjain a délutáni órákban adóügyi és számtartási tanfolyamot rendez, amelyen az adóügyi szakismeretek kevésbé járatosak előtt is könnyen megérthető, népszerű módon ismertetik mindazokat az adóügyi, számtartási és becsléstani szakismereteket, amelyek bonyolult adórendszerünk mellett az adóbevallások helyes elkészítéséhez nélkülözhetetlenek.

Minden gazdának saját jól fel-fogott érdekében elsőrangú érdeke fűződik ahoz, hogy az aktuális adóügy kérdésekről részletesen tájékozódjék és az ezzel kapcsolatos számtartási és becsléstani szakismeretekben is jártasságra tegyen szert.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tanfolyamára a hivatalos órák tartama alatt a kamara Hunyadi ucca 5. sz. I. em. alatt levő hivatalos helyiségében lehet jelenkezni.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam tavaszi ciklusa

A debreceni tudományegyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyamának 1927. évi tavaszi programja a következők:

I. Rendes előadások: dr. Tankó Béla egyetemi tanár: Erdélyi lírikusaink. Rácz Lajos mezőgazdasági kamarai igazgató: A növényvilág csodái. Dr. Vargha Kálmán gazdasági akadémiai igazgató: A magyar föld termőerejéről és a buzáról. Dr. Boldisár Kálmán városi főjegyző: A magyar főrendiház multja. Dr. Lencz Géza egyetemi tanár: Hogyan álltak elő keresztény evangéliumaink? Dr. marosi Mádi István egyetemi tanársegéd, ideggyógyorvos: Az elmebetegségekkel való bánásmód. Dr. Bodnár János egyetemi tanár: A robbanó anyagokról.

II. A debreceni Tisza István tudományegyetem Hatvani öreg cserkészcsapatát javát szolgáló földrajzi ciklus előadásai: Dr. Millekker Rezső egyetemi tanár: Kínai problémák. Törökország. Dr. Szilády Zoltán egyetemi magántanár: Indiai képek. Földalatti erők. Dr. Ecsedi István egyetemi magántanár: A dolomitok. Konstantinápoly. Dr. Márton Béla egyetemi magántanár: Japán. Norvégia. Dr. Dávid Lajos egyetemi magántanár: Hatvani professzor, a magyar Faust. Wallisch Oszkár egyetemi német-olasz lektor: Firenze és művészete. Szondy György ref. leánygimn. tanár: A jégmunka.

III. A Beethoven-ciklus előadásai: Dr. Tankó Béla egyetemi tanár: Emlékezés Beethoven halálának 100 éves évfordulójára alkalmából. A zenei illusztrációkat előadják: 1. Zongorán Bay Erzsike zongoraművész (Für Elise, C-dur szonáta op. 53.) (Waldstein-sonáta), A-dur szonáta op. 52, Es-dur szonáta op. 81 a-ból a Les Adieux 2. Vonósnygyesben Páricsi Pál, Szücs Gergely, Nádasy József és Lévy József (op. 18. 2. C-dur) 3. Hegedűn és zongorán Páricsi Pál és Szabó Emil zenédei tanárok. (7 és 10. hegedű-zongora szonáta.)

Az előadások helye: a Kollégium díszterme. A belépti díjat a rendezőség a fontos kulturális célra való tekintetből a minimálisra szabta meg. A jegyek ára I. egy-egy rendes előadásra 30 fillér, bérletjegy mind a 14-re 3 pengő,

II. egy-egy földrajzi előadásra 80 fillér, bérletjegy mind a 14-re 8 pengő, III. egy-egy Beethoven előadásra 1 pengő. Egyetemi hallgatók és tanulók félárnyegy váltására jogosultak. Jegyek az előadás előtt a teremben kaphatók.

A Tisza István tudományos társaság Nyiregyházán

A szabolcsvármegyei Bessenyei Kör rendezésében február 15-én a debreceni Tisza István Tudományos Társaság Nyiregyházán a városháza nagytermében előadó ülést tartott a Nyírség tudományos vonatkozásairól.

Az ülésen Kállay Miklós főispán, a Bessenyei Kör elnöke mélyen szántó beszédében rámutatott arra, hogy milyen nagy szükség van kulturánknak erős vidéki tudományos központok megteremtésére és vidéki tudományos és irodalmi társaságaink együttműködésére.

Pokoly József, a Tisza István Tudományos Társaság elnöke ismertette a Társaság célját, különösen az Alföld-kutatás, közlebről a Nyírség-kutatás terén vállalt feladatait.

Millekker Rezső, a Honismerető Bizottság elnöke hazánk megismerésének, az itt levő nagy értékek feltárásának és tudományos feldolgozásának jelentőségét ismertette.

Márton Béla a Nyírség állatvilágáról, Szilády Zoltán a Nyírség-kutatási problémákról tartottak

vonzó és érdekes előadást.

Az előadó ülés után értekezlet volt, melyen a Tisza István Tudományos Társaság és a Bessenyei Kör további együttműködésének biztosításáról folyt eszmecsere. A felolvasó ülésen megjelentek még Geduly Henrik püspök, Kováts Elek ref. főgondnok, Tóth László vármegyei, Zohor Pál városi főjegyző, Vietórisz József, a Bessenyei Kör főtitkára és igen sokan Nyiregyháza előkelő társadalmából. Mikecz István alispán, ki igen sokat tett már eddig is a Tisza István Tudományos Társaság és a Nyírség-kutatás érdekében távolléte miatt Benes Kálmán polgármester betegsége miatt nem vehetett részt a felolvasó ülésen, melyen megjelentek Debrecenből Láng Nándor osztályelnök, Tóth Lajos főtitkár, Darkó Jenő osztálytitkár, szentpéteri Kun Béla, Pap Károly, Márfy Ede, Csikesz Sándor, Marion Géza, Kováts Andor, Hankiss János, Hoffer András egyetemi tanárok.

Minden reménység meg lehet arra, hogy a Nyírségkutatás további újabb lendülete veszt.

A debreceni földmunkások szakszervezete a tanács-tól a földmunkások meliorációját és a napszamosok alkalmazását, munkaalkalmak megnyitását kéri

A debreceni földmunkások szakszervezete képviseletében egy bizottság jelent meg Magoss György dr. polgármesternél, akinek egy memorandumot adtak át, amelyben a földmunkások és a napszamosok érdekeinek védelmét kérték. A memorandum a következő:

Tekintetes Városi Tanács!

Méltóságos Polgármester Ur!

A munkanélküliséggel járó nyomorúságot egyetlenegy foglalkozási ág sem érzi olyan mértékben, mint a földmunkásság, valamint a szakképzettséggel nem bíró napszamos munkásság. Legnagyobb is a számuk s a munkaalkalomra is a legkevesebb kilátásuk van. A kereseti lehetőségük,

a munkaerőhöz oly alacsony, hogy abból félrelenni a munkanélküliség napjaira egyáltalán nem lehet s ma már a mezőgazdasági munkás nyári keresete is oly minimális, hogy abból a télire valót megtakarítani nem lehet.

Ilyen körülmények között kénytelenek vagyunk a lak. Városi Tanácshoz, mint a lakosság jólétének legfőbb órához fordulni s a földmunkások súlyos helyzetére enyhülést kérni, miután az a fel-fogásunk, hogy amennyiben a tek. Városi Tanács az alább felsorolt sérelem és kérelmek ügyében kellő megértést tanúsít, abban az esetben a földmunkások és nem szakképzett napszamos munkások sorában és kereseti viszonyaiban némi javulás fog mutatkozni.

Ezeket a kérelmeket a következőkben vagyunk bátrak felsorolni: A városi erdőhivatal, valamint a guti erdei vasut pályafelújítási osztály által végzett munkálatokhoz a jelenben legnagyobb részben a kir. ügyészség fogházában levő rabokat alkalmazzák s

ezzel tekintélyes számú munkást szorítanak ki a munkaalkalomból.

Eltekintve attól, hogy e szerencsétlen egyének által végzett munka sem minőség, sem mennyiség dolgában nem veszi fel a versenyt az alkalmazott munkások által végzett munkával, ezenkívül azonban megállapítjuk azt is, hogy *ez a munkaerő nem is olyan olcsó, mint amilyennek látszik,* mert a rab munkaerők sok esetben elvonatnak a munkától s idegen, nem a város céljait szolgáló munkát végeznek. Ugyancsak tekintélyes munkaerőt szorítanak ki a rabok a szennyvíztelepi gazdaságban is, ahol a nyár folyamán alkalmazták őket. Nagyon kérjük a tek. Városi Tanácsot, hogy a nagy munkanélküliség idején ne vegye igénybe a rab munkaerőt s ezáltal juttasson munkát a város legszegényebb s legrosszabb sorsban élő polgárainak.

Ezenkívül pedig azt vagyunk bátrak kérni, hogy a külsőségi utcáknak a városi mérnöki hivatal által terbevelt leszalakozását, valamint

a Diószegi ut rendezésének további folytatását

Budapesti Nemzetközi VÁSÁR
1927. április 30 — május 9.
Rendezői a
Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.
Vám- és hadraktár.
B- és külföldi szállítási és utazási kedvezmények.
— **Vízumkedvezmény.** —
Kiállítóknak és látogatóknak felvilágosítást nyújtanak:
Budapest: **VÁSÁRIRODA** (V. Alkotmány u. 8.)
Debrecen: **Kereskedelmi és Iparkamara**

sürgősen megkezdeni méltóztatásuk, hogy ezzel a napszamos munkások közötti lévő nagy munkanélküliség csökkentessék.

Ugyancsak ebből a szempontból bátrak vagyunk kérni, hogy *a terbevelt közletemelő megvalósításához*

minél előbb hozzákezdeni méltóztatásuk.

Debrecen, 1927. évi február 15.

Kiváló tisztelettel

A debreceni földmunkások szakszervezete.

A polgármester meghallgatta a küldöttség előterjesztését, átvette a memorandumot és megígérte, hogy azt a tanács elé terjeszti.

Beethoven ünnepély a női kereskedelmi iskolában

A debreceni négyévfolyamu női felső kereskedelmi iskola február 20-án d. u. 5 órakor az intézet tornatermében tartja meg február 6-áról elhalasztott Beethoven emlékünnept.

Műsor: 1. Prologus. Elmondja: Juhász Erzsébet. 2. Beethoven: Isten dicsősége. Énekli a polg. fiúiskola énekkara. 3. Beethoven: III. Szinfonia. Op. 55. Allegro con brio. Zongorán játszik: Weiszman Ágnes és Magda. 4. Beethoven: IV. Trió. Op. 11. Játszik: Szalánczi Károly, Lévai József tanárok és Székely Magda. Szünet. 5. Beethoven: Himnusz az éjhez. Énekli a női felső kereskedelmi iskola énekkara. 6. Beethoven: V. Szonáta. Op. 24. Játsza: Szalánczi Károly tanár és Ungár Lili. 7. Beethoven: Dal a távolból. Énekli: vitéz Kolosváry-Borecs Mihályné Voith Ilonka operaénekesnő, zongorán kíséri: Forrai István karnagy. 8. Beethoven: I. Szinfonia. Op. 21. Allegro con brio. Játsza a női felső kereskedelmi és polg. fiúiskola zenekara. Az ének- és zenekart vezeti: Csösz László tanár.

Helyárak: I. hely 2 pengő. II. hely 1.20 pengő. Allóhely 60 fillér. Diákjegy 40 fillér. Jegyek előre válthatók az iskola igazgatóságánál d. e. 11—12-ig és előadaskor a pénztárnál.

RAMMINGER hőlgyfodrász
VARGA-UTCA 1.
PARÓKAKÉSZÍTŐ
Aranyéremmel kitüntetve.

Pestalozzi emlékezete

Ma van száz éve annak, hogy az ideális lelkű pedagógus, Pestalozzi Svájc egy kis városkájában, Bruggban 81 éves korában elhunyt. Ő teremtette meg az igazi népisokolát s indította meg az emberbaráti intézmények létesítését. A családi nevelési sokra becsülte; minden tanítás kiindulási pontját a szemléletben látta. Híres nevelőintézetét több magyar ember kereste fel. Az ő hatására rendelt el a tiszántúli egyházkerület az első pedagógiai tanszék felállítását 1817-ben a Kollégiumban s ezáltal megvetette alapját a debreceni református tanítóképző intézetnek.

Méltó hálaival üli meg azért a mai napon d. u. 5 órakor a tanítóképzőintézet a Pestalozzi emlékünnepelet a kollégiumi diszteremben. Az emlékbeszédet dr. Veress István tanítóképző intézeti igazgató tartja. Szavalni fogják Baja Mihály alkalmi költeményét. Ezenkívül Bodnár Lajos zenetanár vezetése mellett ének- és zeneszámok lesznek. Belépődíj nincs. Önkéntes adományok az ifjúsági segélyegylet javára köszönettel vétetnek.

HIREK

Farkasok

Konstantinápolyban

Szesélyes időjárás ez a mai. Egyszer a tavasz enyhe verőfényében fürdik az amber, másszor szibériai hidegben didereg. Január közepén a meleg napok kicsalták a fák rügyeit s a verebek olyan vidáman fürödtek a Piac uccai kis parkok puszpáng bokrain, mintha sohasem lenne többé zuzmarás tél. Egyedül a medve bizonyult most is okosnak. Gyertyaszentelő ragyogó, meleg délelőttjén mogorván húzódtott vissza barlangjába. Igaza volt. A komor északi szél egyszeriben letisztítja az égről a hófellegeteket, amelyeknek így tovább kell vinni terhüket dél felé. Így került a hó Konstantinápolyba, sőt még a Szaharába is, ha lehet hinni a képeslap-illusztrációknak. A lapok szerint Konstantinápolyban házak omlanak össze a hó terhe alatt s a farkasok egyre másra járkálnak a Márvány-tenger partján.

A konstantinápolyi havat még csak elhiszem, de a farkasok és a szaharai hótorlaszok alighanem a derék riporterek fantáziájában teremnek meg, amint a nagy havak idején Debrecenben is szoktak állítólag jelentkezni a farkasvadak. Persze, hogy csak a papiron, mert a valóságban kóbor ebeknek bizonyulnak ezek a verengző bestiák s a rémregénybe illő elbeszélések hívják meg dicső harcaikat. A konstantinápolyi farkasról szóló hírek legfeljebb azt bizonyítják, hogy a farkaskutyák is elszaporodtak már a török fővárosban, a kóbor ebeknek maig paradicsomában.

Ellenben valóban érdekes a dolgban az, hogy a hideget egész mástéleken mérjük ma, mint mértük a békében. A nagy téli hidegek beálltak akkor bizonyos hírek jeleztek csallhatatlanul. Ilyen volt például a megfagyott tótról szóló cikkek. Téli elején nyugodtan végeztette gazdasági munkáit szekérral az alföldi gazda; mindaddig, amíg egyszer megpillantotta az újságban a megfagyott

A jövedelem-, vagyon- és kereseti adó bevallása

A városi adóhivatal az adózó közönség tájékoztatásul közli, hogy 1927. évre jövedelem, vagyon és általános kereseti adó bevallási csak azok kötelesek beadni, kiknek 1926. évi kivételére rögzítve nem lett. A pénzügyminiszteri rendelet szerint nem rögzíthetők:

1. akiknek 1926. évi adóalapul vett jövedelme 5000 aranykorona értékű, vagyona pedig 125.000 aranykorona értékű meghaladta;
2. akinek felebezése folytán kivételére még nem jogerős és február végéig jogerősé nem válik;
3. akinek a m. kir. adóhivatal fel-

mondott és új vallomástételre szólította fel;

4. akinek foglalkozása megváltozott.

Aki vallomását, bár annak benyújtására köteles volna, február hó végéig a városi adóhivatalhoz be nem nyújtja, meg fog bírságotltni. Ennek elkerülése végett mindenkinél érdeke, hogy pontos felvilágosítást kapjon arról, hogy köteles-e vallomást tenni, mert amikor már írásban szólítják fel, akkor már az elsőfokú bírság ki is szabatik.

Felvilágosítást a városi adóhivatal ad a hivatalos órák alatt.

30451 választó van Debrecenben 1927. évre

A szavazók száma 2446-al növekedett

Megemlékeztünk arról, hogy a központi választmány elkészült Debrecen város választóinak 1927. évre érvényes ideiglenes névjegyzékével, amelyet a polgármester már közszemlére is tett ki. Ez a névjegyzék, amennyiben végleges érvényű lesz, 1927. évi május hó 1-én lép érvénybe úgy, hogy ha addig választás lenne Debrecenben, akkor a szavazás az előző összeírás alapján készült és ez idő szerint érvényes ugyancsak 1927. évi névjegyzék alapján történék.

Érdekes a két névjegyzék adatainak összehasonlítása. Ez összehasonlítás szerint a régi alapon összeállított 1927. évre május 1-ig érvényes névjegyzékben van

az I. kerületben	10774,
a II. kerületben	7876,
a III. kerületben	9355,
a három kerületben összesen	28005

szavazó.

Ezzel szemben az új 1927-es névjegyzékben, amely most van közszemlén, s amely május 1-től érvényes, van

az I. kerületben	12417,
a II. kerületben	9135,
a III. kerületben	8899,
a három kerületben összesen	30451

szavazó.

Az első kerületben tehát a szavazók száma 1643-mal, a II. kerületben 1259-el növekedett, míg a harmadik kerületben 456-tal csökkent. Mindezek egybevetésével az összes szavazók száma 2446-tal emelkedett.

Az emelkedésnek oka azonban világosan nem az, mintha a választói jogosultságot kiterjesztették volna, hanem az, hogy tavaly óta több embernek megnyílt a szavazási joga, másrészt pedig az, hogy a sajtó folytonos figyelmeztetésére többen igyekeztek joguk érvényesítésével a választói névjegyzékbe belekerülni és nem mulasztották el a szükséges jelentkezést és jogosultságuk igazolását. Természetesen a felszólalások alapján az ideiglenes névjegyzék adatai is változni fognak és pedig remélhetően a választók számának emelkedésével.

ról ugyanis erős depresszió nyomul Közép-Európa felé és a kontinentális maximumot délnyugatra fogja szorítani. A depresszió déli oldalán enyhe óceáni levegő áramlik be a Keleti-tenger vidékére. Az erős fagy már inkább csak a maximum déleleti részén, a Kárpátok táján tart még. Hazánkban az idő részben borult és különösen a keleti részeken hideg, ahol az éjjeli minimum -7 és -8 fok Celsiusra süllyedt. Csapadék nem volt. Jósolat: Lassú hőemelkedés s később lecsapódások várhatók.

Hegymegi Kiss Pál külföldre utazott. Hegymegi Kiss Pál Debrecen nemzeti képviselője családi ügyekben két hétre külföldre utazott és így azok, akik ügyes-bajos dolgaikban fel szokták keresni, csak két hét multával beszélhetnek vele.

Előadás Palesztináról. A Kálvinisták Templomegyesülete értesíti a nagyközönséget, hogy a péntek d. u. 6 órakor jelzett előadás Palesztináról technikai okok miatt másnapra, azaz szombat d. u. 6 órára tételtett át. Az előadás helye a kollégium diszterme. Palesztinát mozgó fényképek mutatják be s előadást tartanak dr. Baltázár Dezső püspök és Székely Béla, a Palesztina rekonstrukciójára alakult intézmény titkára. Belépődíj nincs.

A tiszántúli közmunkákról és Debrecen építkezési viszonyairól közlő szenzációs interjú-sorozatát a Vállalkozók Lapja legújabb száma. A

magyar építőipar e régi és tekintélyes szaklapja nagyszabású cikkben számol be a falusi ki lakásépítő akcióról is, amelynek során Mayer miniszter és Schandl államtitkár nyilatkozatait közli.

Magyarország újságkatalógusa címen jelenik meg a Rudolf Mosse Részvénytársaság értékes füzeté minden esztendőben. Az 1927. évre szóló füzet most hagyta el a sajtót s igen érdekes adatokat tartalmaz. A katalógus szerint összesen harminc politikai lap jelenik meg a fővárosban és ezek közül huszonkettő a politikai napilap. A magyar vidéki politikai lapok száma 162. Igen érdekes a szépirodalmi lapok számáról szóló adat: eszerint Budapesten összesen 22 és vidéken 1 szépirodalmi lap lát napvilágot, dívatlap 10, sportlap 7 van a fővárosban, de a vidék sport-érdeklődését mutatja, hogy Budapesten kívül 3 lap szolgálja meg a sport érdekeit. Iskolaügyekkel és pedagógiával 11 fővárosi és 3 vidéki lap foglalkozik, hittudományi kérdések megvitatása céljából pedig 28 lap jelenik meg.

A szellemi együttműködés nemzetközi intézete, mely ez évben kezdte meg működését a Népszövetség fenhatósága alatt a párisi Palais Royalban, a Népszövetség Nemzetközi Munkaügyi Hivatala peidáját követve eszperantó hirszolgálatot rendezett be. Az intézetnek hét alosztálya van: általános, egyetemi, tudományos, irodalmi, művészeti, jogász, információkat adó és mindegyik osztály más nemzet képviselője vezet. Eszperantóul levelez.

Györki Imre házassága. Dr. Györki Imre ügyvéd. országgyűlési képviselő házasságot kötött Tolnai Guzsival. (Minden külön értesítés helyett.)

Leesett a szénásszekér tetejéről. Szerdán délelőtt 10 órakor a Csapó uccán egy szénásszekér tetejéről lezuhant Méhes József 47 éves hentes. Az esés következtében Méhesnek betört a feje és a felszakadt fejbőről ömlött a vér. A mentők részesítették első segélyben a szerencsétlenül járt henteset és kiszállították az egyetemi sebészeti klinikára. Az állapota nem súlyos.

Négy havi fogház a tilosba tévedt libák miatt. Kerekes József gazdasági eseléd tavaly nyáron kihajlított a gazdája libáit legelni a városi legelőre. A nagy melegben Kerekes elaludt és az ötven darab liba a tilosba tévedt. Bacsó János mezőőr észrevette a tilosban legelőző libákat és felebrasztotta Kerekest, zálogot kért. Kerekes dühös lett és kikapva a mezőőr kezéből a tölgyfabotot, azzal alaposan elverte. A mezőőr feljelentésére megindult az eljárás Kerekes József ellen hatósági közegeg elleni erőszak vétsége címén. A debreceni törvényszék szerdán délelőtt tárgyalta az ügyet és Kerekes Józsefet 4 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Balesetek munka közben. A máv. műhelytelepen Józsa András 30 éves lakatos munka közben véletlenül egy csatornába zuhant és könnyebb sérüléseket szenvedett. — Balogh Sándor 50 éves munkás egy hengerfedelét akart levenni a pályakocsiról. A fedél megcsuszott és a kezére zuhant. Sérülése nem súlyos.

A családi nevelés sikerének feltételei címen fog vasárnap déluán 4 órai kezdettel Elefánthy Sándor ismert pedagógus előadást tartani az iparoskör kulturdelutánján. A kulturdelután műsorát tarkítani fogja még egy szavalt is. Beléptidj nincs s vendégeket is szívesen lát az iparoskör.

A lyoni vásár. A március 7—20-ig tartandó idei nemeztközi lyoni vásár izléses eszperantó prospektusát bárki megkaphatja, ha levelezőlapon kéri a vásárhivataltól: Hotel de Ville Esperanto, Foire, Lyon.

— **A statusquo izr. hitközség** figyelmezteti adófizető tagjait, hogy a folyó negyedévi adó február 15-én vált esedékessé. Aki ezen negyedévi adóját február végéig a hitközség pénztárába be nem fizeti, január 1-től kezdve késedelmi kamattal terheltetni fog. Pénz- és gazdasági ügyosztály.

— **Helge Lindberg**, a világhírű finn mesterdalnok és Dnyse Molié (Páris) hangversenye, zenekedvelők IV. bérlet, február 19-én. Jegyek Meliusznál.

— **Ingyen szerelem fel a nálam** vásárolt csillárokat — Földvári, Széchenyi u. 55.

— **Legújabb külföldi táncdabok** érkeztek és kaphatók Hege-dűs és Sándor rt. zeneműkereskedésében, Telefon 54.

— **Accumulátorokat** tölt, javít, elad Földvári, Széchenyi u. 55.

20 havi részletfizetésre szállítjuk igazolvánnyal ellátott ügyökeink útján is az egész világon legjobbnak elismert Singer varrógépeinket. Singer varrógép részv. társ. Debrecen, Piac utca 79.

== SZINHÁZ ==

MŰSOR:

SZERDA este félnyolckor Enyingi Török Bálint. C) bérlet. Szathmáry Zoltán pályadijas történelmi színműve. Új betanulással először. CSUTOROK délután három órakor: Hajtővadászat. Ifjúsági előadás. CSUTOROK este D) bérlet: Enyingi Török Bálint. PÉNTEK A) bérlet Enyingi Török Bálint. SZOMBAT félnyolckor B) bérlet Enyingi Török Bálint.

Enyingi Török Bálint

Szathmáry Zoltán történelmi színműve. Bemutatta a Csokonai-színház.

Szathmáry Zoltán történelmi színműve inkább lírai tónusában erős, mint drámai konstrukciójában. A szelíd lírától a szenvedélyig egész skálán játszik a lírának e szonórus bugása s felviharzó crescendói között Szathmáry Zoltán inkább azokat az eszméket igyekszik megszólaltatni, amelyek hősenek korát áttűtötték, semmint az embereket aprólékos vonásokkal jellemzi. Alakjai így azokban az eszmékben élnek, amelyeket képviselnek s felvonultatnak egymás ellen s ezekben találják meg egyúttal a drámai cselekmény útjait is. A szenvedély, amely a darabban sorsdöntő szerepet játszik, szintén ezeknek az eszméknek rugója. Pathetikus szavak mellett épen ezért csak gyöngéd lírai színteltek vannak a darabban, az akkori Debrecen hétköznapjaiból alig ad valamit Szathmáry Zoltán. A darab szeretele azonban meglátszik a színmű minden mondatán, Debrecen multjának ismerősei sok emlékekkel találkoznak Enyingi Török Bálint történelmi Gyöngédén írja meg a szerző azokat a jeleneteket, amelyekben Lantos Sebestyén s ügyesen beállított kollégája szólalnak meg. A darab patosza néha megragadó s nagy érdeklődésre tarthat számot a kálmánista Debrecenben azoknál a jeleneteinél fogva, amelyek a régi és az új hit harcát festik érdekesen. A mohácsi vész utáni korszak zürzavaros viszonyait mély, sötét színekkel festi a szerző, akinek sikere a bemutatott publikuma előtt teljes volt. Ugy a szereplőket mint a szerzőt lelkes tapsaival többször szólította a függöny elé a közönség. A szerző és a színház művészei osztoztak a darab sikerében, amely (előreláthatóan) sikeresen futja meg pályáját Debrecenben.

Ország Tiivadar hegedűhangversenye. A városi zeneiskolában Ország Tiivadar, a kitűnő hegedűművész hangversenyezett ma este előkelő és lelkes közönség előtt Ország Tiivadar

technikailag kitűnően képzett és meglő tónusokat hozó művész, szép vonókezelése van, játéka precíz Goldmark hegedűversenyt s Veracini, Tartini-Kreisler, Hubay, Sarasate és Saint Saens darabokat adott elő és különösen az utóbbiakkal fogta meg közönségét. Műsorának legérdekesebb száma Szabó Emilnek, a városi zeneiskola kiváló zeneszerző-zongoraművész tanárának háromtételű szonátája volt. Szabó Emil Kodály-tanítvány s ez az, amit elsősorban meg kell állapítani Szonátájáról. Izig-végig modern muzikus, most előadott darabja tele van érdekes melódikkal, ritmikával. Régi magyar melódiák csendülnek fel benne s ritmikai fordulatai meglepők. A Szonáta a régi magyar skálán épül fel s arról tesz tanubizonyosságot, hogy a modern magyar zene tanulságait iogikusán szűrte le Szabó Emil, témája dramatizálásában épp olyan erőt áru el, mint amilyen elmélyedést ad a lírai részekben. A legszebb ö-ö igéreteivel biztat ez a Szonáta, ha a hegedűt talán kevésbé érvényesítette is benne eléggé Szabó Emil. A közönség hosszú és fáradhatatlan tapsokkal ünnepelte a zeneszerzőt, — aki különben értékes és finom zongorakíséretet is adott, — s a hegedűművészt, akitől három ráadást követelt.

A színházi iroda hírei.

Még nem tapasztalt óriási sikerrel mutatta be a Csokonai-színház

ENYINGI TÖRÖK BALINT

Szathmáry Zoltán debreceni vonatkozású pompás darabját, melyben Halasi Mariska, Thuróczy, László Gyula, Rajz. Nádas, Fenyvesi, Dolgos Ido Tamás és Szigeti Jenő arattak megérdemelt sikert.

Szombatiig bezárólag: ENYINGI TÖRÖK BALINT

Ma, csütörtökön délután:

HAJTÖVADASZAT
Ifjúsági előadás.

Vasárnap délután olcsó helyárakkal:

ERDESZLEÁNY

Vasárnap este operettpremier: ASSZONYKAM.
Sláger!

KOLBAY SZABO GYULA
HALASINE
ANTOK TAMAS
KAROLYI SZABO GYULA
SZIGETI
Jegyelővét.

Mozgósínházak:

VIGSZINHÁZ: Egy közismert film-művet hozunk vászonra a közönség kívánságára. Hugo Victor világhírű regénye A notredamei toronyőr, 12 felvonásban. Quasimodo szerepében Lon Chaney, az alakító művészet királya e szerepében csaknem híhetetlen produkál. Legmegragadóbb jelenet az, amidőn a kapitányt leszurja, önvallomásával a leányt megmenti, azonban a leány irtózáttal fordul el tőle, a szörnyetegétől.

APOLLO: Henry Murger világhírű Bohémvilág című regényének filmváltozata, Bohémek, 10 felvonásban. Ezt a közismert témát, amelyet a közönség az operából ismer, elsőrendű feldolgozásban vitte filmre a híres rendező King Vidor. De maguk a szereplők is elsőrendűek. Mimij, szerepében Lilian Gish, elsőrangú nyújt, a szerep mintha egyenesen neki lett volna írva. Partnere a dalaás közismert John Gilbert szintén elsőrendűen oldja meg könnyű, de sokszor drámai erőt követelő szerepét. Megelőzik: Szalon sportsmann és Abel és Mabel, bohózatok.

METEORBAN csütörtökön „A sötétség leánya”, nagy kalandor történet 8 felvonásban. Főszerepben Colleen Moore! Előadások 6 és 8 órakor.

KÖZGAZDASÁG

Élénk vételkedv volt a gabonatözsden

Határidőüzlet előfordult kötése: Buza: Március 32.90, 32.92, 32.86; zárlat 32.82—34.84, Május 33.64, 33.60, 33.58, 33.57, 33.55; zárlat 33.55—33.56. Október 29.20, 29.18; zárlat 29.15—29.18.

Rozs: Március 26.75, 26.78, 26.76, 26.73, 26.66, 26.65, 26.64, 26.60; zárlat 26.60—26.62. Április 27.17; zárlat 27.10, 27.13. Október 22.28, 22.22, 22.20; zárlat 22.20—22.22.

Készáruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: Tiszai 75 kg-os 33.00—33.40, 76 kg-os 33.30—33.80, 77 kg-os 33.90—34.30, 78 kg-os 34.30—34.70, Tiszai 75 kg-os 32.80—33.20, 76 kg-os 34.10 34.50. Fejérmegyei 75 kg-os 32.40—32.80, 76 kg-os 32.80—33.20, 77 kg-os 33.30—33.70, 78 kg-os 33.70—34.10. Pestmegyei 75 kg-os 32.20—32.60, 76 kg-os 32.60—39.00, 77 kg-os 33.10—33.50, 78 kg-os 33.50—33.90. Dunántuli 75 kg-os 32.20—32.60, 76 kg-os—32.60 33.00, 77 kg-os 33.10—33.50, 78 kg-os 33.50—33.90, Pestvidéki rozs 26.00—26.20. Egyéb rozs 26.00—26.10. Takarmányárpa I. 22.60—23.40. Takarmányárpa II. 22.00—22.50. Köles 16.00—16.60. Egyéb sörárpa 25.60—27.60. Tengeri 19.60—20.00, Zab. I. 21.00—21.40. Zab II. 20.80—21.00. Korpa 15.70—16.00. Lucernamag 250—280, Lóheremag 220—250.

Valutaárfolyamok: Angol font 27.7175—27.8775, Belga leger 79.40—79.75, Cseh korona 16.90—16.98, Dán korona 152.20/152.85, Dinár 10.02—10.07, Dollár 569.00—571.40, Francia frank 22.40—22.80, Hollandi forint 228.50—229.50, Lengyel zloty 63.10—64.60, Leu 3.22—3.32, Leva 4.10—4.16, Lira 24.70—25.15, Német márka 135.35—135.85, Osztrák schilling 80.35—80.70, Norvég korona 146.55—147.20, Svájci frank 109.85—110.25, Svéd korona 152.40—153.05.

== NYILTTÉR* ==

Tavasza

az összes előkelő fővárosi dívat-szinek festését és alkalmi női és férfiruhák vegytisztítását készítem

Bíró

festő- és tisztító műintézet (Bikaudvar és Péterfia u. 30.)

Aranyéremmel kitüntetve, 1926.

Debrecen.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Eredeti **JAPÁN GOMBÁT** garantált csiraképes telepet **P 1.50-ért** szállít **VARRÓ** gyógynövénykereskedő **BUDAPEST, II., Fő-utca 9.** 5 adag vételnél franko.

GYENES ANTAL központi fűtés, vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalata **DEBRECEN, ARANY JÁNOS UCCA 27.** TELEFON 9-37. Mintaraktár vételkényszer nélkül is bármikor megtekinthető.

Urnak **Parasztnek egyformán használni a valódi dr. SEZÉNYI-féle** **Talizmán sósborszesz** a legbiztosabb hatású, legerősebb és legolcsóbb egészségápoló háziszer. **Mindenütt kapható.** Gyártja: **Dr. SEZÉNYI ÁRPAD** vegyészeti művel **DEBRECEN.** Próbáüveg 13,500. Közepüveg 38,000. Nagyüveg 75,000 korona.

Debrecen, Piac-utca 79.

Egy manikűrözés 40 fill.

(5 ezer korona) elsőrendű munkaerőkkel. **8 pengő vásárlásra ingyen manikűr-bérletet adunk.**

„Parfumerie Iona” cég **Dégenteld-tér 2. szám,** a Rózsa-utcával szemben.

Parfümök, puderek, kölni vizek, francia és angol illatszer különlegességek legolcsóbb bevásárlási helye. **Kérem a cégre ügyelni!**

Megjelent

Magyarország

1927. évi

Ujságkatalógusa

Kiadja a

Rudolf Mosse rt.

kirdelesi Iroda

Budapest, IV., Váci-utca 18.

Rudolf Mosse-ház

Hirdetőknek

kiváratra ingyen és bármentve

A

Világlexikon

második kiadása **megjelent!**

Az egyetlen 2-ik kiadású teljes magyar lexikon!

18x24 cm. formátuma, finom famentes papíron nyomva, izléses felbörköésben, ezernél több, részben színes képmelékkel. 18 színes terképmelékkel.

Egyetlen könyvtárból sem hiányoztat!

Ára 22 pengő.

Részletfizetésre is kapható Kapható: Hege-dűs és Sándor rt. könyvkereskedésében, Piac-utca 34. **Teléfono 54.**

1927...
BU...
leg-...
tellig, el...
Debr...
megne...
K...
Kedve...
Cs...
nagy...
olo...
Fő...
S...
Szé...
Ap...
Ha...
Po...
Ha...
Bá...
legoic...
v...
a F...
RÉSZ...
(ezel...
Debre...
Hogyan...
nek gond...
eredmény...
HOGY...
Hog...
mondja...
de azt is...
jól élni...
meggazda...
sági visz...
okosan...
a kereske...
szes leh...
mindenna...
mánya, a...
lyának...
kedő jobb...
vénnek p...
programh...

BUTOROK

leg-gyszerűbből a legfinomabb kivitelig, elismerten legjobb minőségben

Debreceni Faipar Rt.

magnagyobbított városi üzletében

Király-utca 4.

Kedvező fizetési feltételek.

Csillárok

nagy választékban, leg-olcsóbban csakis

Földvárinálszerezhetők be,
Széchenyi u. 55.

Elsőrendű

**Aprított tuzifa,
Hasábos tuzifa,
Porosz kőszén,
Hazai barnaszén,
Bányakoksz**

legolcsóbb árban kapható telepen vagy házhoz szállítva

**a FAFORGALMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL**
(ezelőtt Debreceni Faipar Rt.
tűzifaosztálya)
**Debrecen, Sálétrom ucca 5.
Telefon 156.**

Hogyan lehet megint a kereskedőnek gondtalanul, komoly munkája eredményéből jól megélni, megadja a feleletet

CASSON**HOGY KELL ELADNI?**

című műve.

Hogy kell eladni?

mondja Casson könyvének címe, de azt is kérdezhetné: *Hogyan kell jól élni? Becsületes munkából meggazdagodni? A rossz gazdasági viszonyokat legyőzni? Szóval okosan kihasználni mindazt, amit a kereskedelem csak nyújt. Az összes lehetőségek diplomáciája a mindennapi életben, az élet tudomány, a világ felfordult egyensúlyának helyrebillentése, a kereskedő jobb jövője: ez Casson könyvének programja és ehhez a programhoz száz és ezer új utat mutat.*

TARTALMA:

1. Bevezetés.
  2. Eladni.
  3. Haditerv.
  4. Hogy tartsd meg vevőidet.
  5. Az új vevő.
  6. Az árcsinalás művészete.
  7. Az árusítás technikája.
  8. Mit jelent a kiszolgálás.
  9. Gyors áruforgalom.
  10. A személyzet betanítása.
  11. Hogy kell felelősséget vállalni egy álvő vállalatot.
  12. Hét okos kereskedő.
  13. Néhány praktikus tanács.
- Kis- és nagykereskedő, főnök és alkalmazott nélkülözhetetlen könyve
Casson új műve, a

Ára: 5 Pengő.**Hogy kell eladni?**

Kapható:

Hegedűs és Sándor Rt.

könyvkereskedésében

Debrecen, Ferenc József ut 34.

Rongált dobozu

de sértetlen, igen szép

levélpapírok

rendkívül olcsó árban

már 40 fillértől kezdve

kaphatók

ACZÉL HENRIK

modern antiquáriuma, könyv- és papirkereskedésében

Első Takarékpalota.**Kérem a kirakatot megtekinteni!****Báli keztyűk**

órlási választékban

Schön Sándornál

Debrecen, Piac-u. 14. (Csapó-u. sarok.)

Telefon 11-55.

Mindennemű szerelési anyagokvillamos házi készülékek, különleges
ujdonságok nagy raktára. Villamos reklámtáblák, automaták, pislogó reklámkörték**Simon Jenő, József kir. h. u. 1.**

Közvetlenül a Bika-fürdő bejárata mellett.

FIGYELEM!Minden darab **óra** javítása bárminemű hibával, csak
1 pengő 60 fillér felelősség mellett**Ékszerjavítások legjutányosabban.****ifj. Borbély Lajos, BURGONDIA-UTCA 2.****Itt a farsang!!****Táncoljunk és mulassunk****DECCA**

eredeti angol gyártmányú koffergramofon zenéje mellett,

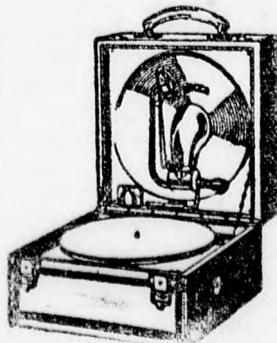
amely utolérhetetlen, hangos, olcsó és a legmegbízhatóbb tánczenész. A legjobbnak elismert **Herold, Decca, Vox gramofontűkben** a legnagyobb választék.

Lemezekben óriási választék.

Kaphatók

havi részletfizetésre is
HEGEDÜS ÉS SÁNDORirodalmi és nyomdai részvénytársaság
gramofonosztályában

Debrecen, Piac u. 34.

APRÓ HIRDETÉSEK.**VÉTEL**Kényszerkölcsön
kötvényeket napi árban veszek. —
Cím: Miklós u. 13. 162Trágyát
kifuvározva gyárunkba megveszünk. Mútrágyagyár, Szent Anna 64. 3468Ócska vasat,
csontot legmagasabb napi árban vásárolok. Fischer, Szoboszlói ut 24. Telefon 859. 1215Szalmát
nagyobb mennyiségben is veszünk Mútrágyagyár, Szent Anna 64. 3467HÁZAKAT,
földeket, lakásokat adhat, vehet Samu ingatlanforgalmi irodájában, Piac 41. 2321**ELADÁS**Egyszerű
hálószoba alig használt matracokkal, garantált uszta, olcsón eladó a Közraktárban, Gázgyárral szemben. 175Facementtetők
javítását szakemberien végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 7. 2308Olcsón
vehet hócipót Emerich Samu cégnél, Csapó ucca 7. 1203Magyar Aruház, Makó
cipő lerakata, Debrecen, Széchenyi ucca 44. sz. házban az árusítást megkezdte, az első héten olcsó reklám árral, mindenkinek érdeke, hogy próbavásárlást tegyen. 3465Gramofon,
jóhangu, lemezekkel eladó. Simonffy u. 33., utolsó ajtó. 3446Varrógépek,
eredeti Centralbobin, 2.200.000, tizévi jótállással Molnár Testvérek-nél, Nagytemplomnál. Telefon 7-27. Cégre figyelni! 2251Magánjáró
cséplőgarnitúra olcsón eladó, — Weinberger fatelep, Bőszörményi ut 42. 2164Eladók
hálószobák, könyvszekrény, konyhaszekrény, szalongozók, diványok, hencserek. Széchenyi ucca 8., Szentpétery. 114Reklám!
A Goldstein-féle étkezdeben, Piac ucca 19., 500.000 korona az ebédkoszt. 104Autogénhegesztést,
géplakatos munkákat jutányosan készít Ehrenreich, Arany János ucca 37. 1257Szegeci paprika
különlegességek nagy raktára. — Lindenfeld, Degenfeld tér 7. Telefon 79. 2361Személyautó-
fuvározást vállalom jutányos ártért Arany János ucca 37., Ehrenreich. 1219Mérlegjavítás
hitelesítéssel legolcsóbban Zsák ucca 11. (Csokonai uccából). Használt mérlegek vétele, eladása. 3464CSÉPLŐGARNITURA
rendkívül olcsó árban azonnal eladó. Közraktár, Hid ucca 16., — Telefon 58. 134Cementlapok,
betoncsövek, kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárnyagárban, Debrecen, Hatvan u. 7. 2308

LEGSZEBBEK
A KALAPÖZEM SELYEM- ÉS
BARSONYKALAP UJDONSA-
GAL PIAC UCCA 9. 701

Egy
körületes hajtó kocsit eladó. Cég-
léd ucca 20. szám. 3494

Poroszlai uton
egy nyilas szőlő, beköltözhető két
szobás lakással és melléképüle-
tekkel együtt eladó. Liedermann
ügyvéd, Kálvin tér 3. 3489

Parkettfényesítő
padlóakk különlegességek, kályha-
ezüst, zománclakkok minden szín-
ben kapható Klein Vilmos festék-
üzletében, Arany János 10. (ud-
var). 1230

SZENET
fűtésre csak berenteit használjon.
teljesen szagtalan, salakmentes,
legedyszerűbb sparheltben is első-
ranguan ég. — Házhoz szállítva
q-ként 42.000 K. Telefon 13-47. 1471

Eladó
Török Bálint ucca 22. számú ház.
Értekezni a háztulajdonosnál. 3493

Ékszer
jeggyűrűt, cigarettátárcát, zseb-
órákat legolcsóbban Pintér éksze-
résznel vásárolhat, Piac ucca 18.,
Tisza-palotában. 1300

Műhímezés,
gépszurozás, endlizés, zsebkendő
aszurozás Nagy Gyulánál, Bika-
bérház. 226

Kalapok
bársonyból 100.000. Ruhák, kabá-
tok jutányosan készülnek „Belvá-
rosiban”, Kossuth 26. 1212

Berzéki fotóbörze
fényképező gépet elad. vesz. ce-
rél, lemez eladás darabonként is.
Piac ucca 38., az udvarban. 2262

Könyveket,
dobozokat mindenkinél legolcsóbb-
ban készíttethet Szentpétery
könyvkötőnél, Piac 75., udvarban.
1223

Takarékítzhelyeket
legjobb kivitelűeket készítek és
felelősséggel legolcsóbban kapható
Széchenyi ucca 6., lakatosnál. 2152

Konyhák,
kályhák, csövek és mindenféle va-
salások olcsón beszerezhetők Ba-
kos vaskereskedésében, Csapó u.
88. 1941

Részletre
kézpénz árban vásárolhat kabá-
tot, vásznat és mindenféle ur, női
divatcikket Apollo divatruházban
Piac ucca 67. 1386

Alkalmi ajándéktárgyak:
arany, ezüst, alpakka ékszerek
legolcsóbb beszerzési forrása a
Központi Ékszerház, Piac ucca 30.
1297

HAZINYULAK
eladók. Grosz, Kishegyesi ut 3.
3393

Heggesztést
jutányos áron vállal Neuländer
kocsigyár, Erzsébet ucca 28. 1229

Varrógépeket
szakszerűen javítanak Molnár
Testvérek műszerészek. Telefon
7-27. Nagytemplomnál. — Cégre
figyelni! 2252

Aromás, zamatos kávét
Király üzletében a vevő előtt pör-
kölök Deegenfeld tér 11. szám. 2016

Figyelem!
Csakis az a valódi retorta faszén,
amely Gáspár vignettával van el-
látva. 1200

Vacuum
benzint, Gargyle Mobiloil olajat
használjon: Grünberger és Glück
főlerakatából. 1258

Butorait beszerezné, okvetien keresse fel LEFKOVITS
butorházát, hol legolcsóbban vásárolhat
Ref püspöki palota. Kedvező fizetési feltételek

DOCZY-BALRA
ruhákat nagyobb lányoknak is
IZLESESEN,
olcsón elvállal a
GYERMEKDIVATHÁZ,
Városháza épület.

SÜRGÖSEN
eladó művészi kivitelű új ebédlő-
háló, részletre is. Telefon 13-47.
3492

István-malmi
0 liszt 55 fillér, sütemény 4 fillér
Korona lerakataiban. 3460

Ha jó cipőt
akar venni, Grünwaldhoz kell
menni, Sas ucca 4. 2365

Szemüvegek
receptre és anélkül, hőmérők,
látszerek legolcsóbban Nagy lát-
szerésznel, Piac ucca 30. 1297

Előrajzoláshoz
megérkeztek a legújabb stilszerű
sablonminták nagy választékban.
Pontos és tiszta munka. Fazekas
előnyomda és kézimunka üzlet,
Szent Anna 6. 1286

Hölgyek jelszava:
csipkét csak Binétnél (Hatvan u.
1.) vásárolunk, mert a legolcsóbb
és a legnagyobb választékkal ren-
delkezik. 3458

Harisnyakötődében
mindennemű harisnyák fejelését,
talpalását elvállalom. Kötöttárúk
kaphatók. Hatvan ucca 16. 1232

Svájci Tejivó
a Gambinussal szemben. Kitűnő
reggeli, uzsonna, vacsora izletesen
és olcsón. 1264

BUTOR
legjobb minőségben, legolcsóbb ár-
ban, legkedvezőbb feltételekkel.
Szántó Zsigmond, Sztínház-átjáró.
2140

Csapó ucca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját
készítésű butorait. 2005

Szöveteket,
vásznakat legolcsóbban vásárolhat
Amerikai áruházban, Csapó ucca
16. 1231

Mindenféle
szőrmeárúk nyersen és készen leg-
olcsóbban beszerezhetők Altman
szűcsnél, Miklós ucca 22. 914

Molnár Oszkár
műszerészt csak az udvarban ke-
resse. Kálvin tér 4. Telefon 13-33.

Próbáljon
vásárolni harisnyákat és minden-
féle rövidárúkat Vitárius Sándor-
nál, Nagytemplomnál. 1262

Kötöttgomb
télkabátra, légelező zsinór legol-
csóbban Paszománygyárban, Piac
ucca 32. 1253

Wacha Róbert
ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó
üzeme, Debrecen, Simonffy u. 55.
1251

Creppe de chine 79 ezer,
flottir törülköző 20 ezer, reform
bugyi 25 ezer Brüll Ernő cégnél
Piac ucca 29. 1263

A Hortobágy Műmalom RT.
Böszörményi ut 1. sz. alatti tele-
pén évtizedek óta fenálló lisztüz-
letben az általánosan elismert jó-
minőségű liszt, korpá, tengeri, ár-
pa és darák változatlanul állan-
dóan kaphatók. Telefon megren-
deléseket bármilyen kis tételben
is házhoz szállítunk. Telefon 179.
207

KERESLET

To'edő
himzönöt keresek. Mintát kérek.
Délután 1 vagy 6 órakor. Piac u.
34., II. e. 9. 3455

Fűszerüzletet
forgalmas helyen átvételre kere-
sek. Ügynököket díjazok. Cim:
Telefon 973. 3488

Óvadékkal
(nem kézpénz!) rendelkező, a
textil, ur és női divat részlet-
szagmában teljesen jártas helyi
képviselőt keres elsőrangú főváro-
si áruház. Részletes ajánatokat
referenciákkal „10%” jellegre a
kiadóba. 3491

UJSAGKEZBESÍTŐ ASSZONY
felvétetik a kiadóhivatalban,
Piac ucca 49.

VEGYES

BUTOROZOTT
udvari szobát keres március 1-re
csendes családnál idősebb ma-
gántisztviselő. „Pontos” jeige
alatt a címet a kiadóba kérem le-
adni. 3296

70 millió koronát
földre vagy házra hosszabb lejá-
ratra kiadok. Cim a kiadóban.
3490

Külföbejárati
csinosan butorozott szoba azonnal
kiadó. Klein, Deegenfeld tér 3.
3486

Két szoba,
mellékhelyiségekkel — alberletbe
kiadó májustól Zugó ucca 8. sz.
alatt. Értekezni lehet a déli órák-
ban. 3487

Frakk,
szmoking, zsaket kölcsönző inté-
zet. Feltűnést keltenek saját ké-
szítésű ruháim. Vég, Vár ucca 2
szám. 2304

Nagy
raktárhelyiség 1300 négyszögöl
kerttel Salétrom laktanya mögött
kiadó. Értekezhetni Batthyány u.
15., fűszerüzlet. 3476

Bocskay-kertben
csendőrlaktanya mellett 800 négy-
szögöl szőlő, kétszobás, konyhás,
alapincézett házzal, melléképüle-
tekkel kiadó, esetleg eladó. Érte-
kezhetni Batthyány u. 15., fű-
szerüzletben. 3477

Kiadó
a város legszebb helyén, Sesta-
kert, Poroszlai ut 28. sz. szép
villa téli, nyári lakás, mellékhely-
iségekkel, parkirozott udvarral,
1500 négyszögöl szőlő, gyümöl-
csőssel azonnala kiadó. Érte-
kezni Batthyány ucca 15., fűszer-
üzletben. 3475

Uri szoba
berendezés, kiállításra első díjjal
kitüntetve, eladó. Lusztig Ernő
asztalosmester, Deák Ferenc ucca
10. 1327

Modern
kétszobás lakás március 1-re át-
adó. Megtekinthető vasárnap 10-
1-ig, hétköznap 7-8 óra között.
Cim a kiadóban. 3482

Kiadó
Jerikó u. 11-13. sz. alatt egy szo-
ba, konyha, esetleg két szoba,
konyhás lakás, szőlővel is. 3421

Központban
3 szoba és mellékhelyiségekből
álló lakást keresek május 1-re. —
Cim a kiadóban. 3473

Sodrony agybetételei
legjobb minőségben készült
NEUMANN, Péterfia-utca 19.

Füccán
egy szoba konyha, irodának is al-
kamas, azonnal átadó. Cim a ki-
adóban. 3495

Egy
szoba, konyha, speizből álló laká-
sot kiadó. Értekezni: Csapó
8., Kiss-iroda. 150

KOLLEGIUM
mellett csinosan butorozott szoba
úriembernek vagy fiatal párnak
kiadó 15-ére. Cim a kiadóhivatal-
ban. 3295

Külföbejárati
csinosan butorozott szobához
intelligens úriember társat kere-
sek, Klein, Deegenfeld tér 3. 3433

Kiadó
május 1-re két uccai szoba. Orvo-
si rendezőnek alkamas. József
kir. herceg ucca 6., I. em. 3481

H6.
sárcipőt legelőnyösebben javít
Orbán gummitűzem. Piac u. 9. 1247

Egy
szoba, konyhás lakás átadó. Érte-
kezhetni: Hatvan u. 60., Fettman.
3439

Külföbejárati
butorozott szoba azonnal kiadó.
Sas u. 3. 3456

Elegánsan
butorozott uccai szoba kiadó. Hun-
gária-palota, II. emelet 9. 3454

J6
izletes kóser házikoszt kapható:
Arany János 39. 3453

Uccai
butorozott szoba intelligens urnak
kiadó. Cim a kiadóban. 3461

Keresek
kis család részére butorozott lak-
kást konyhahasználattal, esetleg
elátással. Ajánlatokat Keczei,
Hungária kávéház. 3483

PIAC UCCÁN
modern 7 szobás lakás május 1-re
kiadó. Cim a kiadóban. 3450

Lépcsőházból
külföbejárati butorozott szoba
kiadó. Cim a kiadóban. 3358

KÖZPONTON
5 szobás modern lakást május 1-re
keresek. Cim a kiadóban. 3445

Bíró
ruhafestő plisszéje és gouvrirozása
áll a legjobban. Bika-udvar és Pé-
terfia ucca 30. 2154

H6- és sárcipőket
villanyerőre berendezett üze-
mekben a legszebben és legol-
csóbban javítok. Szander, Deák
Ferenc ucca 21. 147

Husfűstölés
Zöldfa ucca 3. szám alatt. 2894

Szép
világos szoba butorozatlanul irodá-
nak vagy lakásnak ellátással vagy
anélkül kiadó. Arany János ucca
2. 3193

MENEKÜLT ÓRAS
szakszerűen, meglepő olcsón vál-
lal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.

Gyermekedivatházban
Debrecen, Városháza (főkapu mel-
lett) legolcsóbban beszerezhetők:
gyermek és baby fehérneműk,
keresztelő párnák és paplanok,
meleg baby és játszóruhák, köté-
nyek, szveteretek, leányka és fiu
szövetruhák, meleg baby kabát-
kák, sapkák, kalapok.

GYERMEKKABATOKAT
hozott kelméből olcsón varr a
Gyermekedivatház, Városháza (fő-
kapu mellett).